

RWS BEDRIJFSINFORMATIE

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Griffioenlaan 2
3526 LA Utrecht
Postbus 24057
3502 MB Utrecht
T 088-797 2111
www.rijkswaterstaat.nl

Voorzitter
Wim Anemaat
Directeur I&CM PPO RWS

Datum
14 juni 2018

Bijlage(n)
Presentatie RWS

verslag

Directeuren-overleg VvW-RWS
Stand van zaken DCC en IKZ

Datum bespreking	4 mei 2018
Tijdstip	11:00 – 13:00
Locatie	RWS Boompjes 200 Rotterdam, Erasmuszaal 1.025
Aanwezig	<i>RWS:</i> Bert Kappe, Huub de Lange, Harry Zondag, Wim Anemaat, Lisa Hijman, Eize Drenth, Arjan Keuzenkamp (van Oord), Jaap van der Weele (de Vries en van de Wiel), Jeroen Gijzen (de Vries en van de Wiel), Jan Huijbers (Van den Herik), Bert Berends (Gebr. van der Lee), Johan van der Vorm (Boskalis), Harro Veerman (van der Kamp), Kobus Kramer (de Boer), Cees van de Graaf (De Boer), Guus de Vries (van Oord),

1. Introductie overleg

Door Wim Anemaat wordt uitgelegd wat het doel van dit overleg is. RWS wil graag een toelichting geven op de huidige stand van zaken aangaande de Dutch Coast Line Challenge (DCC) en de Innovaties in de Kustlijnzorg (IKZ). In deze trajecten wil de overheid samen met de markt en kenniswereld de vraag beantwoorden hoe wij met de kustlijnzorg om willen gaan de komende 50 jaar. Er gaan nu concrete stappen gezet worden waarin RWS alle marktpartijen in de gelegenheid wil stellen aan te sluiten.

De deelnemers van het overleg hebben zich kort voorgesteld en de agenda van het overleg is toegelicht.

Het verslag en de PowerPoint presentatie van dit overleg worden op korte termijn op Tendered gepubliceerd.

2. DCC

Door Bert Kappe (projectmanager DCC) is een toelichting gegeven op de huidige stand van zaken in de DCC. De volgende bijeenkomst van de DCC staat 16 mei gepland in Den Haag. Hierbij wordt een bredere toelichting gegeven op de 5 sporen die zijn geformuleerd voor de aanpak van het vervolg, de initiatieven die zijn ontstaan en hoe wij gezamenlijk denken hiermee verder te gaan. Verzoek aan een ieder: sluit hierbij aan indien er interesse is in de concrete vervolgstappen van dit proces.

Datum
14 juni 2018

De opdracht van de DCC houdt in:

- verduurzamen kustlijnzorg: energie neutraal en op een manier waarbij het ecologische evenwicht behouden blijft;
- optimaal gebruik maken van de beschikbare publieke en private kennis;
- geen aanbestedingen.

Door middel van slide 5 is toegelicht wat de korte en lange termijn visie is van de DCC. Wij kunnen door de kust alleen te versterken met zand het nog erg lang volhouden. Echter, wij willen dit significant duurzamer doen (met name ziend op de doelstellingen voor verduurzaming van RWS voor 2020, resp. 2030 (slide 12)).

Wij willen gezamenlijk met de markt en kennisinstellingen de werkwijzen en daarvoor benodigde kennis verbeteren en vernieuwen om onze kustopgave op een duurzame manier te realiseren. Er zijn een vijftal sporen hier omtrent geformuleerd vanuit de DCC, waarvan er 1 veel verder gaan dan alleen het versterken van het kust fundament. Bij dat laatste spoor is de inzet van de DCC het gezamenlijk formuleren van een ontwikkelvisie op de Nederlandse kust.

NB: Het opstellen van een dergelijke visie is geen taak van RWS, omdat het de Ruimtelijke Ordening betreft. Vanuit de het denken over de kustlijnzorg kan hieraan wel een bijdrage worden geleverd.

Het werkveld van de DCC heeft raakvlakken met het Deltaprogramma. Onder de DCC hangen diverse initiatieven waarvan "Innovaties in de Kustlijnzorg (IKZ)" er één is. De rest van de bijeenkomst zal zich hier verder op focussen.

3. Innovatie in de Kustlijnzorg

Voor IKZ is het innovatiepartnerschap als aanbestedingsprocedure gepland waarvan de vooraankondiging begin juni 2018 gepland staat. RWS wil een experimenteerruimte voor de ontwikkeling van technische innovaties voor het significant verduurzamen van haar suppletieopgave bieden. De ontwikkeling gebeurt gezamenlijk met de markt en kennisinstellingen.

De opdrachten van IKZ zijn:

- experimenteerruimte bieden voor duurzame innovaties voor het winnen, verplaatsen en aanbrengen van zand;
- cofinanciering van het ontwikkeltraject door RWS (wordt samen vormgegeven en hangt af van technische ontwikkeling);
- optimaal gebruik maken van de beschikbare publieke en private kennis;
- implementatie succesvolle innovaties in het reguliere kustlijnzorg programma (medio 2023), per techniek/innovatie wordt een innovatiepartnerschap afgesloten;
- RWS wil meerdere goede voorstellen, voorstellen die voldoen aan selectie criteria, implementeren in de reguliere suppletieopgave.

RWS gaat verduurzamen vormgeven door het formuleren van eigen doelstellingen alsmede door uitwerking te geven aan het regeerakkoord Rutte III. De vraag is echter hoe? Het beantwoorden van de vraag is tegelijk de uitdaging. In 2030 willen wij energie neutraal werken en in 2020 wordt trede 5 van de CO₂ prestatieladder

voor alle werken als hard criterium gesteld, en niet meer alleen 'nice to have'. Hiervoor zullen wij anders moeten gaan samenwerken. Hoe kunnen wij dit gaan doen? Zijn hiervoor inderdaad nieuwe vormen van samenwerking nodig en over de invulling gezamenlijk moet worden gesproken? Bij deze vragen zal in het project IKZ worden stilgestaan, evenals bij de vraag wat er nodig is voor de uiteindelijke implementatie van technische innovaties in de reguliere kustlijnopgave van RWS gericht op verduurzaming.

4. Wat voor ontwikkelingen zijn er momenteel al qua duurzaamheid?

De Internationale Maritieme Organisatie (IMO) geeft aan dat in 2030 schepen 40% minder CO₂ moeten uitstoten (ref. 2008), 50% in 2050, na 2050 zo snel mogelijk klimaatneutraal (resultaatsverplichting over CO₂). Voor de Europese Unie gaat dit echter niet snel genoeg. Per 31 augustus 2018 moeten de schepen >5000 gross tonnage voldoen aan de EU-MRV- verordening (Monitoring, Reporting and Verification) (monitoringsverplichting over CO₂). De havenautoriteiten kunnen op basis hiervan hoge boetes gaan opleggen als schepen die aanmeren niet voldoen aan deze verordening.

Hoe zet Rutte III dit nu in?

- **Rutte-III-Klimaatbeleid:**
Klimaatwet (in voorbereiding): 49% reductie CO₂-eq voor 2030 (ref. 1990), voor 2050 minimaal 95%.
- **Rutte-III-Innovatiebeleid**
Overheid als launching customer om innovaties aan te jagen.
Stimulering via MIT-regeling en Innovatiekrediet.

5. De doestellingen van RWS en specifiek voor IKZ

In 2020 wil RWS zelf trede 5 van de CO₂-prestatieladder halen en 20% CO₂ reductie, in 2030 wil RWS energieneutraal, volledig duurzaam zijn inclusief het verlagen van de uitstoot tot nul, klimaatneutraal.

Niveau 5 stelt voor RWS niet alleen hoge eisen aan de duurzaamheid en transparantie van haar eigen organisatie, maar ook aan die van de leveranciers en onderaannemers. Verduurzaming moet op termijn een productie eis worden, en niet langer een EMVI-criterium voor de reguliere aanbesteding van een werk (huidige stand van kennis). RWS wil wel meerwaarde op kwaliteit blijven belonen.

RWS kan de eigen doelstellingen alleen halen indien de markt haar daarin meedoet. Het is overigens niet de bedoeling dat trede 5 van de CO₂ prestatieladder een papierenwinkel opgave wordt, wij willen echt duurzamer werken. Digitalisering kan hierin een oplossing zijn. RWS wil hierin proactief meedenken.

Een uitstoot van nul CO₂-eq voor een technische innovatie is een hoger gesteld doel van IKZ. Daarnaast willen we toewerken naar een gezamenlijk met de markt

geaccepteerde aanpak voor het vaststellen van de milieubelasting van een werk, de MKI-waarde (Milieu Kosten Indicator). Momenteel wordt hier in werkgroep overleggen gezamenlijk aan gewerkt.

Datum
14 juni 2018

Vanaf 2019 stapsgewijs stimuleren van verduurzaming door schonere brandstoffen en inzet van motoren met update regulier strategisch inkoopplan (KLZ). Vanaf 2024 (deels of volledig) vervangen met disruptieve innovaties die voortkomen uit IKZ.

6. Innovatiepartnerschap IKZ

RWS wil duurzaamheid op termijn uit de concurrentie hebben en als eis opnemen in contracten.

IKZ biedt de gelegenheid om:

- je eigen product als deelnemende marktpartij te ontwikkelen en te verbeteren, geen onderlinge concurrentie;
- vertrouwelijk omgaan met kennis;
- afsluiten van een licentieovereenkomst of vgl. voor gebruik van de innovatie in de reguliere suppletieopgave van RWS;
- kennis te delen door markt en kennisinstellingen actief te betrekken;
- zicht te hebben op eenmalige toepassing van de innovatie in het reguliere KLZ-programma, na afsluiting van ontwikkeltraject;
- een innovatie te ontwikkelen, waarbij duurzaamheid een hoofddoelstelling is.

Dat alle partijen een inbreng moeten kunnen hebben, betekent niet dat iedereen mee zal willen en kunnen doen. Dit laat onverlet dat een level playing field essentieel is voor RWS is.

Vervolgstappen IKZ (onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen):Datum
14 juni 2018

Processchema aanbestedingsprocedure Innovatiepartnerschap Innovaties in de Kustlijnzorg (IKZ) – stand 14 juni 2018		
Publicatie: Aankondiging (25 juni 2018)		
Publicatie: Marktconsultatie (2 juli 2018)		
Publicatie: Aanbesteding Innovatiepartnerschap (16 juli 2018)		
Selectiefase	Selectie toelating op basis van minimumeisen, minimaal twee intake momenten in 2018-2019 (maximaal vier) Selectie op basis van innovatievoorstel: - scan van ingediende innovatievoorstellen door aanbieders - inventarisatie op technische haalbaarheid condities, randvoorwaarden aanbieder	
Ontwikkefase	Beoordelingsmoment 1 – Start op basis van resultaat Selectiefase (technische haalbaarheid + randvoorwaarden aanbieder) Opstellen Plan van Aanpak Ontwikkefase (op hoofdlijnen) - Haalbaarheidsstudie voor traject Verkennen, is onderdeel van Plan van Aanpak Ontwikkefase in detail uitgewerkt	
	Traject Verkennen	Op welke vlak duurzamer, ideevorming, concept, beschrijven, nut en noodzaak, waarde concept, praktische toepassing TRL 1 – Basisprincipes vastgesteld TRL 2 – Technologisch concept beschreven TRL 3 – Experimenteel concept beschreven SRL I – (Duurzaamheid, Omgevingswaarde en Kosteneffectiviteit)
	Beoordelingsmoment 2 – Start op basis van tussentijds resultaat (technische haalbaarheid + randvoorwaarden aanbieder) - Opstellen Plan van Aanpak Ontwikkefase (op hoofdlijnen), vastleggen resultaten traject Verkennen - Haalbaarheidsstudie voor traject Ontwikkelen, is onderdeel van Plan van Aanpak Ontwikkefase in detail uitgewerkt	
	Traject Ontwikkelen	Realiseerbaar, ontwerp, verkleinen, onzekerheden, prototype of schaalmodel, kostenraming TRL 4 – Techniek gevalideerd in het lab TRL 5 – Techniek gevalideerd in omgeving (proeftuin) TRL 6 – Techniek gevalideerd in relevante omgeving SRL II – (Duurzaamheid, Omgevingswaarde en Kosteneffectiviteit)
	Beoordelingsmoment 3 – Start op basis van tussentijds resultaat (technische haalbaarheid + randvoorwaarden aanbieder) Update Plan van Aanpak Ontwikkefase (op hoofdlijnen), vastleggen resultaten traject Ontwikkelen - Haalbaarheidsstudie voor traject Testen en Valideren, is onderdeel van Plan van Aanpak Ontwikkefase in detail uitgewerkt	
	Traject Testen en Valideren	Werk het zoals beloofd, duurzamer dan bestaand, kosten-baten, LCC, regelgeving, potentieel, toepasbaarheid TRL 7 – Prototype gedemonstreerd in operationele zin SRL II – (Duurzaamheid, Omgevingswaarde en Kosteneffectiviteit)
Commerciële fase	Beoordelingsmoment 4 – Start op basis van tussentijds resultaat (technische haalbaarheid + randvoorwaarden aanbieder) Update Plan van Aanpak Ontwikkefase (op hoofdlijnen), vastleggen resultaten traject Testen en Valideren - Inkoopplan voor innovatievoorstel opstellen tbv reguliere suppletieopgave (eenmalig toepassen van innovatievoorstel)	
	Traject Implementeren	Toelaten, inpasbaar maken, regelgeving aanpassen TRL 8 – System compleet, en gekwalificeerd (doet wat hij belooft) SRL III – (Duurzaamheid, Omgevingswaarde en Kosteneffectiviteit)
	Traject Toepassen	Reguliere inkoop, monitoren en evaluatie TRL 9 – Systeem toegepast in operatie (inkoop reguliere suppletieopgave RWS) SRL III – (Duurzaamheid, Omgevingswaarde en Kosteneffectiviteit)

Vervolgstappen van deze bijeenkomst:

RWS komt met een voorstel voor het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek om de suppletieopgave op termijn concreet te verduurzamen, op een wijze die overeenkomt met de doelstellingen en ambities van RWS. Het voorstel zal in een vervolg bijeenkomst met de marktpartijen besproken worden. De vraag is welke partijen er bij dit haalbaarheidsonderzoek betrokken willen zijn. Lisa Hijman (secretaris overleg) zal verzamelpunt zijn voor de reacties op dit verzoek. Eize Drenth zal het plan van aanpak zo spoedig mogelijk uitwerken en uiterlijk midden juni 2018 met een voorzet komen.

Bert Kappe is vanuit RWS het eerste aanspreekpunt voor de DCC. Bij vragen en/of opmerkingen kan met hem contact worden gezocht: bert.kappe@rws.nl.